

Skaidrojums par projektu posmošanu starp ES fondu 2014.-2020. gada un 2021.-2027.gada plānošanas periodiem

Nosacījumi projektu posmošanai noteikti KNR 118. un 118a. pantos (skat. skaidrojuma beigās) un Eiropas Komisijas (EK) slēgšanas vadlīnijās^{1,2}

1. Posmošanas priekšnosacījumi projektam:

I Pamatnosacījumi atbilstoši KNR 118.:

- 1) kopējām abu posmu attiecināmajām izmaksām ir jābūt **virs 5 milj. EUR**;
- 2) Abu posmu **finanšu plūsmas ir skaidri nodalāmas posmos**;
- 3) 2.posma izdevumi nav iekļaujami ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda maksājumu pieprasījumos;
- 4) 2.posma plānotās darbības **atbilst Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmā 2021.–2027.gadam (turpmāk - 2021-2027 programma)** iekļautajam SAM, tā aprakstam un intervences kodiem;
- 5) 2.posmā **jānodrošina pilnīga projekta darbību pabeigšana, funkcionalitāte un nodošana ekspluatācijā un noteikto mērķu un rādītāju sasniegšana līdz ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda izdevumu attiecināmības perioda beigām, tas ir, 2029.gada 31.decembrī**;
- 6) projekta darbības **nav līdzfinansētas no ERAF³, ESF⁴, KF⁵ un EJZF⁶ 2007.-2013.gada plānošanas periodā**.

II Izņēmums atbilstoši KNR 118a:

Projektam, par kuru īstenošanu **līgumi/ vienošanās noslēgti līdz 2022.gada 29.jūnijam, ievērojot iepriekšminētos nosacījumus (t.i. 2), 3), 4) 5)), bet:**

- 1) kopējām abu posmu attiecināmajām izmaksām ir jābūt **virs 1 milj. EUR**;
- 2) **atkārtota projektu iesniegumu atlase nav jāveic**, ja projekta 2.posms atbilst KNR 118a.pantam.

2. Kādos gadījumos projektu posmošana (*phasing*) ir atbalstāma un vēlama?

Projektu posmošana izmantojama gadījumos, kad objektīvi pamatotu ārēju apstākļu dēļ nav iespējams projektu pabeigt līdz plānošanas perioda beigām (līdz 2023.gada 31.decembrim), un projekta finanšu plūsmas ir iespējams skaidri nodalīt pa posmiem, īpaši projektam, kuru pabeigšana radītu negatīvu ietekmi uz valsts budžetu – t.i., pabeigšana būtu jānodrošina no valsts, pašvaldību budžeta līdzekļiem. Atbalstāma tādu projektu posmošana, kas ir nozīmīgi Latvijas tautsaimniecībai un sabiedrībai, kuru īstenošanu būtiski aizkavējusi ģeopolitiskā situācija.

Ja 2021-2027 programmā nav paredzētas konkrēta tipa investīcijas, lai finansētu 2.posmu, ir iespējams veikt atbilstošus grozījumus 2021-2027 programmā (līdz 2023.gada beigām iesniedzot Eiropas Komisijai).

Gadījumā, ja 2021-2027 programmas finanšu progress nav pietiekami stabils, lai garantēti nodrošinātu “n+3” izpildi, tad maksimāli jāmazina 2021-2027 programmas finanšu riski (ES fondu piešķiruma zaudējums Latvijai), izmantojot posmota projekta deklarējamo izdevumu iespējas.

Ieguvumi no posmošanas:

- **Būtiski atslogot valsts budžetu**, lai nav jāsedz nepabeigtu projektu izdevumi.

¹ Vadlīnijas par to darbības programmu slēgšanu, kuras pieņemtas atbalsta saņemšanai no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda, Kohēzijas fonda un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, kā arī par pārrobežu sadarbības programmu saskaņā ar Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA II) (2014.–2020. gada periodā) slēgšanu 2022/C 474/01; https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?toc=OJ%3AC%3A2022%3A474%3ATOC&uri=uriserv%3AOJ.C_.2022.474.01.0001.01.ENG

² Finanšu ministrijas informatīvais ziņojums "Par priekšlikumiem valsts budžeta prioritārajiem pasākumiem 2024. gadam un budžeta ietvaram 2024.–2026. gadam"; izskatīts MK 2023.gad 26.septembrī, MK protokollēmums Nr. Nr.47/43.š, 4.punktā dotais uzdevums: "Lai mazinātu riskus Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda projektu pabeigšanai vismaz 180 000 000 euro apmērā, novērstu riskus ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda finansējuma zaudēšanai nepietiekama finanšu progressa dēļ un neradītu papildu negatīvu ietekmi uz valsts budžetu: 4.1. nozaru ministrijām un Valsts kancelejai izvērtēt riskus savā pārziņā esošo ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda projektu pabeigšanai līdz 2023. gada beigām ar ES fondu līdzfinansējumu. Ja projektu pabeigšanai nepieciešams papildu finansējums, īpaši no valsts vai pašvaldību budžeta, prioritāri virzīt priekšlikumus 2014.–2020. gada plānošanas perioda ES fondu investīciju projektu izdevumus pilnībā vai daļēji finansēt ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda programmas ietvaros, tai skaitā nepieciešamības gadījumā līdz 2024. gada 15. janvārim rosinot piešķiruma pārdales, programmas grozījumus; 4.2. Satiksmes ministrijai izvērtēt izdevumu attiecināmību un līdz 2024. gada 15. janvārim virzīt nepieciešamos priekšlikumus pārcelt visu vai daļu valsts budžeta finansētu deviņu elektrovilcienu iegādes, rezerves daļu fonda pieciem gadiem un elektrovilcienu uzturēšanas iekārtu iegādes, elektrovilcienu ražošanas uzraudzības, kā arī vilcienu remontu centra izbūves izmaksas (kopā līdz 96 611 703 euro) finansēšanai ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda programmas ietvaros."

³ Eiropas Reģionālās attīstības fonds

⁴ Eiropas Sociālais fonds

⁵ Kohēzijas fonds

⁶ Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds

- **Ātrāki faktiskie izdevumi** ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā, mazinot riskus “n+3” finanšu mērķa izpildei un ES finansējuma saņemšanai Latvijai.

3. Veicamās darbības projektu posmošanai – ieteikumi (katrai AI vērtējams atkarībā no situācijas):

3.1. 2014.–2020.gada plānošanas perioda MK noteikumi par SAM īstenošanu

Lai nodrošinātu projektu posmošanu, jāveic grozījumi MK noteikumos par SAM/pasākumu īstenošanu, paredzot iespēju un nepieciešamos nosacījumus projektu posmošanai, ietverot zemāk aprakstīto informāciju:

- 1) MK noteikumos **paredz risinājumu pabeigt projektu, pilnībā vai daļēji finansējot 2021-2027 programmas ietvaros**, ja projektā plānotajām darbībām ir divi finansiāli nošķirami posmi, darbību otrais posms atbilst 2021-2027 programmas nosacījumiem un var tikt finansēts 2021-2027 programmas ietvaros. Vienlaikus, lai nav atkārtoti jāgroza MK noteikumi, ja tāda vajadzība nākotnē radīsies citiem projektiem (bez tiem, kas minēti MK noteikumu grozījumu anotācijā), anotācijā **paredz, ka lēmumu virzīt projektu kā posmojamu turpmāk pieņem savstarpēji vienojoties sadarbības iestāde un atbildīgā iestāde, iepriekš par to informējot vadošo iestādi.**
- 2) Anotācijā **norāda konkrētu 2021-2027 programmas SAM/pasākumu**, kura ietvaros tiks finansēti projektu otrie posmi, tai skaitā atbildīgā iestāde apstiprina, ka projekta 2.posms atbilst ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda ieviešanas nosacījumiem⁷.
- 3) **Anotācijā norāda informāciju par uz to brīdi zināmajiem potenciāli posmojamiem projektiem** (ja tādi jau ir zināmi), minot to identifikācijas numurus un nosaukumus, kādi piešķirti ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” (turpmāk - 2014-2020 programma) SAM/pasākumu ietvaros KPVIS 14-20 (t.sk. var būt arī situācijas, kad posmošanas risinājums tiek paredzēts MK noteikumos, bet uz to brīdi vēl nav konkrēta lēmuma par posmojamiem projektiem; tādos gadījumos visa nepieciešamā informācija iekļaujama 2021-2027 MK noteikumos, bet 2014-2020 anotācijā paredz vispārīgu informāciju, vismaz iezīmējot konkrēto projektu loku).
- 4) Posmojamo projektu gadījumā MK noteikumos **netiek grozīti 2014-2020 programmas ietvaros noteiktie sasniedzamie rādītāji, to vērtības un termiņi.**
- 5) Anotācijā nosaka, ka posmojamo projektu 2.posma izdevumi ir attiecināmi no brīža, kad 2021-2027 programmas grozījumi tiek oficiāli iesniegti Eiropas Komisijā (nosacījums attiecināms, ja 2021-2027 programmā ir jāveic grozījumi, paredzot atbilstošu investīciju).
- 6) Ņemot vērā atšķirīgās situācijas dažādu projektu un to īstenošanas stadiju gadījumā, **katrs posmošanas gadījums vērtējams atšķirīgi**, nepieciešamības gadījumā atbildīgajai iestādei vienojoties ar vadošo iestādi un sadarbības iestādi par labāko risinājumu attiecībā uz MK noteikumos, citos saistošajos dokumentos iekļaujamo informāciju un redakcijām.
- 7) Gadījumos, kad finansējuma saņēmējs ir valsts budžeta finansēta iestāde, t.sk. valsts kapitālsabiedrība, kas pilda valsts deleģētu uzdevumu, nepieciešamības gadījumā MK noteikumus pavadošajā MK sēdes protokollēmumā norāda informāciju par valsts budžeta priekšfinansējuma saņemšanu posmotā projekta 2.posma finansēšanai:

“Līdz grozījumu vienošanās vai līgumā par projektu īstenošanu noslēgšanai ar sadarbības iestādi Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam XX. pasākuma posmā projektu (nosauca projektus) otrā posma ietvaros atbalstāmo darbību īstenošanai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina no 74. resora "Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" programmas 80.00.00 "Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai".

Gadījumā, ja izmaksas, kas veiktas šī protokollēmuma X. punktā minētā risinājuma ietvaros netiek attiecinātas no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (norāda atbilstošu fondu) finansējuma, X ministrijai nekavējoties informēt Ministru kabinetu, sagatavojot attiecīgu informatīvo ziņojumu, kurā sniegt detalizētu aprakstu par radušos situāciju un neatbilstības rašanās cēloņiem un finansiālo ietekmi, kā arī fiskāli neitrālus priekšlikumus par turpmāko iespējamo risinājumu.”

Papildus informācija, kas jāietver atkarībā no tā, kura KNR panta nosacījumi piemērojami.

Gadījumos, kad projekti posmojami atbilstoši KNR 118a. panta nosacījumiem:

- Anotācijā ietver izvērtējumu/apliecinājumu par posmojamo **projektu atbilstību KNR 118a. panta nosacījumiem.**

⁷ Vērtējot potenciāli posmojamo projektu, ja 2014-2020 programmā tas ir bijis atlasīts atklātas projektu iesniegumu atlases (APIA) ietvaros, jo īpaši jāvērtē projekta atbilstība šādiem nosacījumiem - projekta nozīmīgums Latvijas tautsaimniecībai un sabiedrībai, kuru īstenošanu būtiski aizkavējusi ģeopolitiskā situācija, ņemot vērā, ka kopumā šāda prakse netiks uzskatīta par atbalstāmu, jo starp projektu iesniegumiem APIA ietvaros notiek vienlīdzīga sacensība, tai skaitā saistībā ar projekta īstenošanas termiņu izpildes nosacījumiem.

- MK noteikumu projektu papildina ar atļauju/lēmumu **MK sēdes protokololēmuma** veidā CFLA veikt attiecīgus grozījumu esošajā projekta īstenošanas līgumā vai vienošanā, paredzot posmošanu un projekta otro posmu īstenot 2021-2027 programmas ietvaros, **neveicot projekta 2.posma atlasi** (pēc MK noteikumu grozījumu apstiprināšanas CFLA veic 14-20 projekta līguma grozījumus, nodalot projekta 1. un 2.posma finansējumu, darbības, rādītājus, nosacījumus tālākām darbībām).

Gadījumos, kad projekti posmojami atbilstoši KNR 118.panta nosacījumiem:

- MK noteikumos **paredz risinājumu pabeigt projektu, pilnībā vai daļēji finansējot 2021-2027 programmas ietvaros** (atbilstoši augstāk minētajām vispārīgajām prasībām 1.–5.).
- Anotācijā ietver informāciju, ka potenciāli posmojamiem projektiem, kas atbilst KNR 118.panta nosacījumiem, **tiks piemērota vienkāršota atlasē procedūra atbilstoši Uzraudzības komitejā apstiprinātajai pieejai un kritērijiem, kā arī atlasē nolikumā paredzētajā kārtībā.**

3.2. 2021.–2027.gada plānošanas perioda MK noteikumi par SAM īstenošanu

Atbildīgajai iestādei jānodrošina operatīva 2021-2027 perioda MK noteikumu par SAM/pasākuma īstenošanu (vai grozījumi, ja regulējums jau apstiprināts) izstrāde posmojamā projekta investīcijām, lai nodrošinātu projekta izdevumu attiecināmības nepārtrauktību, finanšu plūsmas turpināšanu un projekta pabeigšanu, t.sk. maksājumu veikšanu utt.:

- 1) Anotācijā **norāda visus posmojamus projektus**, minot to identifikācijas numurus un nosaukumus, kādi piešķirti 2014-2020 programmas SAM/pasākumu ietvaros KPVIS 14-20, izsekojamībai MK noteikumos iekļaujot tos kā atsevišķu atlasē kārtu, un norāda, atbilstoši kuram KNR pantam projekti posmojami.
- 2) MK noteikumos **norāda rādītājus**, to vērtības un termiņu, kādi posmojamiem projektiem ir jāsasniedz atbilstoši 2021-2027 programmā SAM līmenī noteiktajam (ja attiecināms), kā arī rādītāji, kas ir jāsasniedz no 2014-2020 programmā noteiktajiem rādītājiem.
- 3) **Ja tiek posmots projekts, kurā piešķirts komercdarbības atbalsts**, MK noteikumos norāda, ka posmošanas gadījumā kā **atbalsta piešķiršanas brīdis ir uzskatāms sadarbības iestādes sākotnējā lēmuma brīdis** atbilstoši SAM MK noteikumos noteiktajam (t.i., 2014-2020 plānošanas perioda projektā pieņemtais sadarbības iestādes lēmums), anotācijā norādot, ka otrā posma projekts tiek īstenots atbilstoši apstiprinātajiem un piemērojamajiem komercdarbības atbalsta nosacījumiem un projektā netiks iekļautas jaunas darbības vai paredzētas jaunas izmaksas un netiks piešķirts papildu publiskais finansējums, akcentējot, ka mainās tikai finansējuma avots, attiecīgi nav atkārtoti pārvērtējami piemērojamie komercdarbības atbalsta nosacījumi. Gadījumos, kad tiek plānots posmot projektu, kura ietvaros komercdarbības atbalsts nav sniegts, taču ir izmantoti komercdarbības atbalsta termiņi, anotācijā jāietver to skaidrojums.
- 4) Gadījumos, kad 2021-2027 programmas grozījumos tiek pieteikti jauni SAM, jaunas atbalstāmās darbības, jauni intervences kodi posmojamo projektu īstenošanai, MK noteikumos nosaka, ka posmojamo projektu izdevumi ir attiecināmi pēc attiecīgu 2021-2027 programmas grozījumu oficiālas iesniegšanas Eiropas Komisijā, lai nodrošinātu posmoto projektu izdevumu attiecināmības nepārtrauktību.
- 5) Gadījumos, kad 2021.–2027.gada plānošanas perioda MK noteikumi par SAM īstenošanu ir pieņemti līdz šī skaidrojuma tapšanas brīdim un iepriekšminētā informācija noteikumu anotācijā nav iekļauta, atbildīgā iestāde rakstveidā nosūta sadarbības iestādei un vadošajai iestādei iepriekšminēto aspektu izvērtējumu par konkrētiem projektiem.

Papildus informācija, kas jāietver atkarībā no tā, kura KNR panta nosacījumi piemērojami.

Gadījumos, kad projekti posmojami atbilstoši KNR 118a. panta nosacījumiem:

- Anotācijā **apraksta veidā ietver izvērtējumu/apliecinājumu par projektu atbilstību KNR 118a. pantam**, un informāciju par to, ka atlase posmojamiem projektiem netiek veikta (informācijas apjoms atkarīgs no tā, vai, kādā apjomā un vai par visiem projektiem 14-20 MKN grozījumos šāda informācija jau bijusi iekļauta).
- **Anotācijā apraksta veidā ietver informāciju par atbilstību 2021-2027 programmai un 2021-2027 programmā ietvertajam horizontālā principa “Nenodarīt būtisku kaitējumu” novērtējumam.**
- Anotācijā apraksta veidā iekļauj informāciju par **FS atbilstību ES fondu izslēgšanas noteikumu un sankciju nosacījumu neesamībai** (kas faktiski jau visu laiku tiek uzraudzīta projekta īstenošanas laikā, bet atkārtoti informācijai un izsekojamībai tiek sniegta MK noteikumu virzības procesā) vai informāciju, kad un kā tiks pārbaudīta finansējuma saņēmēja atbilstība ES fondu izslēgšanas kritēriju un sankciju nosacījumu neesamībai.

Gadījumos, kad projekti posmojami atbilstoši KNR 118. panta nosacījumiem, atbildīgā iestāde anotācijā iekļauj papildus informāciju, lai pārliecinātos par posmojamo projektu atbilstību ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda ieviešanas nosacījumiem:

- **Anotācijā apraksta veidā ietver informāciju par atbilstību 2021-2027 programmai**, tajā iekļautajiem SAM, to ietvaros atbalstāmajām darbībām, intervences kodiem, ieguldījumu priekšnosacījumiem, horizontālā principa “Nenodarīt būtisku kaitējumu” novērtējumam, kā arī izslēgšanas noteikumiem⁸.
- Anotācijā ietver informāciju, ka posmojamiem projektiem, kas atbilst KNR 118.panta nosacījumiem, **tiks piemērota vienkāršota atlases procedūra atbilstoši Uzraudzības komitejā apstiprinātajai pieejai un kritērijiem, kā arī 2021-2027 MK noteikumos/annotācijā paredzētajā kārtībā.**

4. Projektu iesniegumu atlase/ kritēriji

- Ja posmojamā projekta 2.posms atbilst KNR 118a. panta nosacījumiem, projektu iesniegumu atlase 2.posmam nav jāveic.
- Ja uz posmojamo projektu attiecas KNR 118.panta nosacījumi, kas paredz veikt projektu iesniegumu atlasī arī 2.posmam, tiks virzīti 3.1.metodikas grozījumi un UK lēmums par samazināta apjoma kritērijiem (t.i. izvērtējot primāri administratīvos nosacījumus), kas piemērojami 118.panta gadījumā, kā arī atlases nolikumā atrunāta vienkāršotas atlases procedūra.
- Attiecībā uz projektu otrajiem posmiem, nav saistošs nosacījums par ierobežojumu finansēt/atlasīt pabeigtas darbības, t.i. nav ierobežojuma, ka projekta otrais posms nedrīkst būt fiziski pabeigts, līdz tiek noslēgts līgums/vienošanās vai veikti līguma/vienošanās grozījumi par otrā posma īstenošanu.

5. Dati KPVIS

- Posmojamajam projektam veic līguma/ vienošanās grozījumus, sadalot to posmos.
- Posmojamā projekta 1.posma projekts paliek statusā “Līgums” KPVIS 14-20 modulī, kamēr nav pabeigts 2.posms.
- Pēc tam, kad AI ir apstiprinājusi 2021-2027 perioda MK noteikumus, **118a. panta gadījumā** par 2.posma īstenošanu KPVIS 21-27 modulī tiek pievienoti projekta līguma/ vienošanās grozījumi, kas paredz projekta posmošanu un 2.posma īstenošanas nosacījumus, **118.panta gadījumā** tiek veikta atlase un pēc projekta izvērtēšanas un apstiprināšanas CFLA slēdz vienošanos/līgumu ar FS par otrā posma projektu.
- Visi posmoto projektu 2.posma projekti (gan 118a.panta, gan 118.panta gadījumā) KPVIS 21-27 modulī tiks ievadīti kā jauni projekti, piešķirot jaunu projekta numuru, projektā norādot 2.posma finansējumu un sasniedzamos rādītājus.
- Projekta iesnieguma datu lauki KPVIS 2021-2027 finansējuma saņēmējam būs jāaizpilda atbilstoši CFLA sniegtajām norādēm. Tiks izskatīti tehniskie risinājumi daļu no KPVIS 2014-2020 datu laukiem, kas projekta iesniegumā dublējas starp periodiem, dublēt/ pārnest/ kopēt uz KPVIS 2021-2027, lai atvieglotu datu ievadi.

Kopējo noteikumu regulas panti par posmošanu:

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes 2021.gada 24.jūnija regula Nr. 2021/1060, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:02021R1060-20230301#tocId124>

[2] 118. pants. Nosacījumi attiecībā uz pakāpeniski īstenojamām darbībām

1. Vadošā iestāde var turpināt darbību atlasī tādu darbību otrajam posmam, kas atlasītas atbalsta saņemšanai un sāktas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ar noteikumu, ka ir izpildīti šādi kumulatīvi nosacījumi:

- a) darbībai, kas atlasīta atbalsta saņemšanai saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ir divi posmi, kuri ir nošķirami no finansiālā viedokļa un kuriem ir atsevišķas revīzijas liecības;
- b) šā punkta a) apakšpunktā minētās darbības kopējās izmaksas pārsniedz 5 000 000 EUR;
- c) izdevumi, kas iekļauti maksājuma pieteikumā attiecībā uz pirmo posmu, nav iekļauti nekādos maksājuma pieteikumos attiecībā uz otro posmu;
- d) darbības otrais posms atbilst piemērojamajiem tiesību aktiem un ir tiesīgs pretendēt uz atbalstu no ERAF, ESF+, Kohēzijas fonda vai EJZAF saskaņā ar šīs regulas vai konkrētu fondu regulu noteikumiem;
- e) dalībvalsts nobeiguma īstenošanas ziņojumā vai – Eiropas Jūrlietu un Zivsaimniecības fonda kontekstā – pēdējā gada īstenošanas ziņojumā, kas iesniegti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 141. pantu, apņemas plānošanas periodā pabeigt un nodot ekspluatācijā darbības otro un noslēguma posmu.

2. Šīs regulas noteikumus piemēro darbības otrajam posmam.

⁸ Atbilstoši Eiropas Savienības fondu 2021.—2027. gada plānošanas perioda vadības likuma 22.pantam; <https://likumi.lv/ta/id/331743-eiropas-savienibas-fondu-2021-2027-gada-planosanas-perioda-vadibas-likums> un vadošās iestādes metodikas Nr.3.1. “Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda plus, Kohēzijas fonda un Taisnīgas pārkārtošanās fonda projektu iesniegumu atlases metodika 2021.–2027.gadam” 5.sadaļai “Izslēgšanas noteikumi” un 1.pielikumam <https://www.esfondi.lv/normativie-akti-un-dokumenti/2021-2027-planosanas-periods>

118.a pants. Nosacījumi darbībām, uz kurām attiecas pakāpeniska īstenošana un kuras atbalsta saņemšanai atlasītas pirms 2022. gada 29. jūnija saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1303/2013

1. Neskarot 118. pantu, ja darbība, kuras kopējās izmaksas pārsniedz 1 000 000 EUR, atbalstam tika atlasīta un sākta pirms 2022. gada 29. jūnija saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1303/2013 un fondiem specifiskajām Eiropas Parlamenta un Padomes Regulām (ES) Nr. 1301/2013 (23), (ES) Nr. 1304/2013 (24), (ES) Nr. 1300/2013 (25), (ES) Nr. 1299/2013 (26) un (ES) Nr. 508/2014 (27), tad minēto darbību uzskata par tiesīgu pretendēt uz atbalstu 2021.–2027. gada plānošanas periodā saskaņā ar šo regulu un attiecīgajām fondiem specifiskajām regulām.

Atkāpjoties no 73. panta 1. un 2. punkta, vadošā iestāde var nolemt atbalstu šādai darbībai saskaņā ar šo regulu piešķirt tieši, ar noteikumu, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

- darbībai ir divi posmi, kas no finansiālā viedokļa ir identificējami ar atsevišķām revīzijas takām;
- darbība ietilpst rīcībās, kas plānotas saskaņā ar relevantu konkrēto mērķi, un uz to ir attiecināts intervences veids saskaņā ar I pielikumu;

t.sk. piemērojami arī šie kodi:

Citi kodi, kas saistīti ar darbībām, uz kurām attiecas pakāpeniska īstenošana saskaņā ar 118.a pantu			
183	Sadzīves atkritumu apsaimniekošana: apglabāšanas poligonos	0 %	100 %
184	Elektroenerģijas uzkrāšana un pārvade	100 %	40 %
185	Dabaszāģe: uzglabāšana, pārvade un sadale	0 %	0 %
186	Lidostas	0 %	0 %
187	Produktīvas investīcijas lielos uzņēmumos, kas saistītas ar mazoglekļa ekonomiku	40 %	0 %

- izdevumi, kas iekļauti maksājuma pieteikumā attiecībā uz pirmo posmu, nav iekļauti nekādos maksājuma pieteikumos attiecībā uz otro posmu;
 - nobeiguma īstenošanas ziņojumā vai – Eiropas Jūrlietu un Zivsaimniecības fonda kontekstā – pēdējā ikgadējā īstenošanas ziņojumā, ko iesniedz saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 141. pantu, dalībvalsts apņemas plānošanas periodā pabeigt un nodot ekspluatācijā darbības otro un noslēguma posmu.
2. Šo pantu nepiemēro darbībām, ar kurām risina Krievijas Federācijas militārās agresijas izraisītās migrācijas problēmas un kuras atbalsta, izmantojot Regulas (ES) Nr. 1303/2013 98. panta 4. punkta pirmajā un otrajā daļā paredzēto iespēju.

73.pants. Vadošās iestādes veikta darbību atlase

1. Darbību atlases vajadzībām vadošā iestāde nosaka un piemēro kritērijus un procedūras, kas ir nediskriminējošas, pārredzamas, nodrošina piekļūstamību personām ar invaliditāti, nodrošina dzimumu līdztiesību un ņem vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, ilgtspējīgas attīstības principu un Savienības politiku vides jomā saskaņā ar LESD 11. pantu un 191. panta 1. punktu.

Kritēriji un procedūras nodrošina, lai atlasāmajām darbībām prioritāte tiktu piešķirta ar mērķi maksimāli palielināt Savienības finansējuma ieguldījumu programmas mērķu sasniegšanā.

2. Atlasot darbības, vadošā iestāde:

- nodrošina atlasīto darbību atbilstību programmai, tostarp to saderību ar attiecīgajām programmas pamatā esošajām stratēģijām, kā arī sniedz rezultatīvu ieguldījumu programmas konkrēto mērķu sasniegšanā;
- nodrošina, ka atlasītās darbības, kas ir veicinošā nosacījuma darbības jomā, saskan ar atbilstošām stratēģijām un plānošanas dokumentiem, kas izveidoti minētā veicinošā nosacījuma izpildei;
- nodrošina, ka atlasītās darbības piedāvā vislabāko atbalsta summas, veikto pasākumu un mērķu sasniegšanā gūto rezultātu attiecību;
- pārlicinās, ka saņēmējam ir darbības un uzturēšanas izmaksu segšanai nepieciešamie finanšu resursi un mehānismi, tostarp investīcijas infrastruktūrā vai produktīvas investīcijas, lai nodrošinātu finanšu stabilitāti;
- nodrošina, ka atlasītajām darbībām, kuras ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/92/ES (20) darbības jomā, ir veikts ietekmes uz vidi novērtējums vai sākotnējās pārbaudes procedūra un ka ir pienācīgi ņemts vērā alternatīvu risinājumu novērtējums, pamatojoties uz prasībām minētajā direktīvā;
- pārlicinās, vai – ja darbības ir sāktas pirms finansējuma pieteikuma iesniegšanas vadošajai iestādei – ir nodrošināta atbilstība piemērojamajiem tiesību aktiem;
- nodrošina, ka atlasītās darbības ietilpst attiecīgā fonda darbības jomā un tiek attiecinātas uz intervences veidu;
- nodrošina, ka darbības neietver aktivitātes, kuras bija daļa no darbības, uz ko attiecas pārceļšana saskaņā ar 66. pantu, vai kuras būtu ienesīgas darbības pārvietošana saskaņā ar 65. panta 1. punkta a) apakšpunktu;
- nodrošina, ka atlasītās darbības tieši neskar Komisijas argumentēts atzinums par tādu pārkāpumu saskaņā ar LESD 258. pantu, kurš apdraud izdevumu likumību un pareizību vai darbību veikšanu;
- nodrošina klimatnoturību investīcijām infrastruktūrā, kuras paredzamais kalpošanas laiks ir vismaz pieci gadi.

Attiecībā uz šā punkta b) apakšpunktu, pirmā politikas mērķa gadījumā, kas izklāstīts ERAF un KF regulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā, ar attiecīgajām pārdomātās specializācijas stratēģijām saskan tikai tās darbības, kas atbilst minētā apakšpunkta i) un iv) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem.